

סיקדזר מסנזר

רוב הראיון שלפניכם הינו מנוקד, זו בעצם הצורה היחידה שבה ניתן להבין את העבודה הרבה שנעשתה מאחורי המילים, השורות, הנקודות והפסיקים המפוזרים בקפידה בעמל שלפנינו. הרה"ג רבי אליהו סטיון, האיש שמאחורי הכל, ניאות להבהיר למה בעצם הוא טורח כל כך ומדוע זה כה חשוב. הוא לימד אותנו שיעור בדקדוק, אנחנו שמענו שיחת מוסר. כל מילה הייתה חשובה, תקראו תבינו.

הרב ישראל מרגלית

מובטחני שכל מתפלל וכל ירא שמים יתעוררו בכל מה שקשור לנושאים אלו. בענין התפלה, ושימו אל לבם, ילמדו ויתקנו וישפרו את תפלתם, כדי להעלות את קרנה של התפלה, שאנו מתפללים אליו ותברך. אומנם מטרות ההוצאה לאור של סדור זה הן כמה:

א. אחת המטרות העקרויות של הוצאת סדור זה, לזכות כל מתפלל, לשפר את תפלתו, בכל נושא והארה שהוספנו בסדור, כדי שזכה להלל ולשבח את הבורא ותברך שמו בתפלותינו, בדרך הטובה ביותר, וכדי שתפלותינו יעשו רושם בשמים, ויתקבלו באהבה ובכבוד, על ידי מי שאמר והיה העולם.
ב. כדי לשפר את התפלה ושתתקבל באהבה ובכבוד על ידו ותברך, ערכנו, הארנו וחדשנו, בעזרתו ותברך נושאים שונים הקשורים לתפלה, כולל הנהגות צדיקים, כדי לסייע לכל מתפלל להתעלות ולזכות לתשוקה, כל אחד לפי הבנתו והשגתו. וכך גם בהקשר מה שכתב הרב אליהו כהן זצוק"ל בספרו החשוב "שבט מוסר", "יז תנאים לקיום המצוות ודברים המעוררים את האדם ליראה, (חלק א', פרק מ"ה), שמהם בחרנו את הנושאים הקשורים לתפלה, ושלבנו אותם בסדור. וצריך להדגיש כי נכונים דבריו לכל ההארות והחדושים שהוספנו בסדור וכמו שכתב: ואם אין אדם יכול לקיים כל זה משום

רבים הם הסידורים היוצאים פרי דרכו ההלכתית של מרן מאור ישראל שליט"א, בכל אחד ואחד מהם מושם הדגש על משהו שונה המייחד אותו מחבריו על מדף הספרים, כעת אנו עומדים בפני פרויקט מיוחד במינו שהצורך בו מדבר בעד עצמו, מדובר בתלמיד חכם בני ברק, הרה"ג רבי אליהו סטיון שליט"א, אשר בודאי מוכר לקוראינו מפועלו הרב בהקמת כוללי חצות לעמלי תורה – מעבר לכך, ידיו לו בתחום הדקדוק וכאבו רב על הפרצה הרבה הקיימת בעניינים נשגבים כאלו, וכפי שמעיד מרן מאור ישראל עצמו בהסכמתו לסידור שעלעליו מונחים לפנינו, במילים הבאות: "...הריני ממליץ בזה עבור האברך היקר רבי אליהו הכהן סטיון שליט"א, אשר ראה כי רבים טועים בתפלתם בהטעמת התיבה מלרע ומלעיל, וע"י כן משתנה ביאור התיבה. העיר ה' את רוחו להוציא לאור, סידור מדוקדק בתכלית הדקדוק, בהדגשת מלרע ומלעיל, למען ירוץ הקורא בו. איישר חיליה לאורייתא. מצוה רבה לסייע בידו בעין יפה וברוח נדיבה, להוציא מחשבתו לפועל. ומה' תשאו ברכה. וכל העוזרים והמסייעים בידו, ישאו ברכה מאת ה', והקב"ה יקבל תפלותינו ברצון, אמן..." דבר שפתיים אך למכיר, אולם בטרם יצא הסידור לאור עולם ישבנו מעט ושמענו מהרב סטיון מה ראה לטרוח כל כך בעניין זה, הוא הסביר במילותיו הפשוטות כדלהלן:

שיקרא אותם במתן, בלי חסרות ושגיאות. כמנהג כמה בוערים בעם, שקוראים אותם במרוצה, בחלוף וחסור ושגיאות כהנה וכהנה, חוששני להם מחטאת במקום מצוה, אם יכולים לקרוא אותם בתקונם ויהי מרוצתם רעה..."

ובכף החיים סופר זצ"ל בחלק ארץ חיים א' עמ' ב', סימן כ"ט המתניח לסקיף ד' כתב: "טוב מעט תחנונים ובכונה מהרבות בלא כונה... וטוב ללמד ה' פרקים במתן ונעימה, יותר מכ' בנחיצה" ובנדאי הדברים אמורים ונכונים גם לגבי התפלה. וכן כתוב בספרי מוסר רבים, וכן כתב רבנו יוסף חיים בעל ה"בן איש חי" זצ"ל, במקומות רבים הקשורים לחשיבות תפלה מדקדקת. ובאגרת הגר"א זצ"ל כתב: "כי אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכונן לבו לשמים, מעלים עליו שעשה הרבה ויזכה לעולם הבא". כמו כן כתב מחבר "יסוד ושרש העבודה" זצ"ל בצוואה הקדושה סימן ב': "הנה כבר העיד חסיד אחד, ששמע מפי אליהו זכור לטוב, שאריכות הגלות הוא רק בשביל שאינם נזהרים בתפלתם בקריאת האותיות והנקודות".

המאמץ שווה הוצאת סידור בפני עצמו?

קח לדוגמה את עניין נתינת רוח בין הדבקים שהוא חשוב מאד לשפור כל נושאי התפלה, קריאת תהלים ולמוד תורה. הרי מובא בגמ' מסכת ברכות ט"ו: "תני רב עובדיה קמיה דרבא ולמדתם (דברים י"א, י"ט) שיהא למודה תם, שיתן רוח בין הדבקים. עני רבא בתריה כגון על לבבה, עשב בשדה, ואבדתם מהרה... ופרש רש"י הקדוש זצ"ל: "בין הדבקים, תבות המדבקות זו בזו, אם אינה מפרידו, כשהתבה השניה מתחלת באות

איזה סבה, יקים מה שיכול לקים ואפלו אחת, ואל יאמר: כיון שאיני יכול לקים כלם בשלמות, מה הוא מעלה ומוריד בקיום קצתם! משל לאדם שהיו בכיסו כ"ב דינרים, ונקב הכיס ונפלו כלם, ולא נשאר כי אם דינר אחד - וכי בשביל שנפלו כלם על שלא נזהר לשמורם, ישליך האחד שנשאר?! אלא מה שיש בידו לשמר ישמר. ועוד, שאפשר שעל אותה מצוה שיכול לקים בא לזה העולם, להשלים חקו מגלגול ראשון, ונמצא שאם יבטל קיומה, גורם לעצמו גלגול אחר. לכן כל מה שיכול האדם לקים יקים, ואל יאמר: כיון שאיני יכול לקים כלם, איני מקים אפלו קצתם, וכל שכן אחד או שנים, דזה פתוי היצר הרע לטרדו מן העולם ולגרום לו גלגול אחר, כמדבר, שהרי מספיק קיום מצוה או גדר או סיג אחד להשלים נפשו של אדם ולהצילו מדינה של גיהנום.

איך בעצם התחילה כל העבודה הגדולה?

לפני כעשר שנים, שמת י"ב, שבתפלה ה'ה לחלק גדול מהמתפללים ושליחי הצבור, קשי בכל הנושאים שפרטו לעיל. עקבתי אחרי חברים ומתפללים והתיעצתי אתם, והתברר שגם להם יש קשיים ואי הבנה בנושאים הנ"ל. לכן התחלתי לסמן לעצמי בסדור סמנים, שיעזרו וישפרו את הקריאה והתפלה. ביעוץ עם כבוד הרב שר'ה דבליצקי שליט"א, ועם עוד רבנים, ובראשם מרן מאור ישראל שליט"א, קבלתי מהם חזק ועדוד להוציא סדור עם ההארות הנ"ל. פניתי לעוסקים בהכנה להוצאה לאור של סדורים, ומסבות שונות התעכבה הוצאתו לאור. לאחרונה פרטו טוב לרב שר'ה דבליצקי, שעודדני להוציא

את הסדור בשעה טובה ומצלחת. (כפי שעודד אותי, ובזכותו יצא לאור לפני כשנתיים הספר "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקה", ולפני כשנה ספר התהלים "תפלת השבים").

כיצד בעצם העריכה תעזור למדקדק לדקדק בתפילתו?

אמחיש זאת בפרוט והסבר של הנושאים שחדשנו והוספנו בסדור: בהקשר קריאה איטית ומדקדקת צריך לדעת את שכתבו קדמונינו שהדברים אינם פשוטים כלל ועיקר, כמו רבי אליעזר פאפו זצ"ל בספרו "פלא יועץ" בערך "תהלים", (וכל מה שכתוב בהמשך כן גם לסדור): "וכל המעלות האלו יותר מהמה, הנה הנם להקרא אותם בתקונם, אות באות, תבה בתבה... ובלבד

